

POSTANOWIENIE

Dnia 22 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Agnieszka Bednarek-Moraś
Sędziowie:	SO Wiesława Buczek-Markowska (spr.) SO Robert Bury
Protokolant:	st. sekr. sądowy Dorota Szlachta

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 listopada 2013 r. sprawy

sprawy z wniosku **S. G.**

z udziałem **F. G., H. G.,**

M. G. (1), W. G. (1), T. G., M. G. (2), S. M., T. M., C. G.,

D. W. i W. G. (2)

o stwierdzenie nabycia praw do spadku po Z. G.

na skutek apelacji wniesionej przez wnioskodawcę

od postanowienia Sądu Rejonowego w Goleniowie

z dnia 10 września 2012 r., sygn. akt I Ns 455/12

I. zmienia zaskarżone postanowienie:

a) **w punkcie 1 tylko o tyle, że stwierdza, iż brat F. G. również nabył wprost udział w spadku po Z. G.,**

b) **w punkcie 2 w ten sposób, że go uchyla,**

II. koszty postępowania przed Sądem drugiej instancji uczestnicy ponoszą we własnym zakresie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 września 2012 roku Sąd Rejonowy w Goleniowie stwierdził, że spadek po Z. G., zmarłym w dniu 11 maja 2012 roku nabyło wprost rodzeństwo : S. G., H. G., M. G. (1), W. G. (3), T. G., M. G. (2), S. M., T. M., bratanek W. G. (1) oraz z dobrodziejstwem inwentarza brat F. G. – wszyscy w udziałach po 1/10 części. W punkcie

2 postanowienie Sąd Rejonowy nakazał sporządzenie spisu inwentarza po zmarłym Z. G., którego wykonanie zlecił Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Goleniowie N. K..

Swoje orzeczenie Sąd ten wydał w oparciu o następujące ustalenia i wywody:

Zmarły w dniu 11 maja 2012 roku Z. G. w chwili śmierci był wdowcem, nie posiadał żadnych dzieci. Zmarły posiadał 11 rodzeństwa, którymi byli : S. G., H. G., M. G. (1), W. G. (3), T. G., M. G. (2), S. M., T. M., F. G. oraz B. G. (zmarł w wieku niemowlęcym) i J. G. (zmarł 29.11.1960r. i pozostawił syna W. R.).

Wszyscy uczestnicy złożyli oświadczenia o przyjęciu spadku w formie aktu notarialnego, przy czym F. G. oświadczył, że przyjmuje spadek z dobrodziejstwem inwentarza, a pozostali spadkobiercy przyjęli spadek wprost.

Następnie Sąd I instancji przywołał przepis art. 644 kpc, z którego wynika, że jeżeli złożono oświadczenie o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza, a inwentarz nie był przedtem sporządzony – sąd ma obowiązek wydać postanowienie o sporządzeniu spisu inwentarza, o czym orzekł w punkcie 2 postanowienia.

Apelację od powyższego postanowienia wywiódł wnioskodawca S. G., który zaskarżył to orzeczenie w zakresie stwierdzenia nabycia spadku przez brata F. G. z dobrodziejstwem inwentarza oraz w zakresie punktu 2 postanowienia, w którym Sąd Rejonowy nakazał sporządzenie spisu inwentarza po zmarłym Z. G.. Wskazał, iż 82-letni brat w chwili składania oświadczenia przed notariuszem o nabyciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza nie miał pojęcia, jakie skutki prawne rodzi to oświadczenie w zakresie konieczności sporządzenia spisu inwentarza, nie został też należycie przez notariusza o tym pouczony.

Podkreślił, że zmarły nie posiadał długów, a jeżeli, to niewielką zaległość wobec gazowni, którą spadkobiercy niezwłocznie uregulują, natomiast pozostawił oszczędności na rachunku bankowym w znacznej wysokości. W takich okolicznościach nie zachodzi potrzeba dzielenia się tą kwotą z komornikiem.

Skarżący wskazał, iż po wydaniu przedmiotowego postanowienia, zostały podjęte czynności w celu uchylenia się przez brata F. G. od skutków złożonego przed notariuszem oświadczenia spadkowego.

W toku postępowania przed Sądem II instancji zostało ustalone, iż postanowieniem z dnia 3 października 2013 roku Sąd Rejonowy w Goleniowie na podstawie art. 1019 § 1 kc zatwierdził uchylenie się przez F. G. od skutków prawnych oświadczenia o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza po Z. G.. Postanowienie to jest prawomocne.

W toku postępowania apelacyjnego zmarł uczestnik postępowania W. G. (3), po czym Sąd Okręgowy podjął postępowanie z udziałem jego następców prawnych : C. G., D. W. i W. G. (2).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie.

Skarżący zakwestionował orzeczenie Sądu I instancji w zakresie stwierdzenia nabycia spadku przez uczestnika F. G. z dobrodziejstwem inwentarza wskazując, iż ten spadkobierca składając przed notariuszem oświadczenie o nabyciu spadku, nie miał pojęcia, jakie skutki prawne rodzi nabycie spadku z dobrodziejstwem inwentarza, zwłaszcza że wiąże się to z koniecznością nakazania przez sąd komornikowi sporządzenia spisu inwentarza

Rozpoznając zarzuty apelacji Sąd Okręgowy miał na uwadze, iż prawomocnym postanowieniem z dnia 3 października 2013 roku Sąd Rejonowy w Goleniowie na podstawie art. 1019 § 1 kc zatwierdził uchylenie się przez F. G. od skutków prawnych oświadczenia o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza po Z. G.. Wobec powyższego należało uznać, że w chwili orzekania przez Sąd II instancji istniał dokument, który w powiązaniu z pozostałymi oświadczeniami spadkowymi złożonymi przez uczestników postępowania, dawał podstawę do przyjęcia, że wszyscy spadkobiercy nabyli wprost spadek po Z. G..

Zachodziła zatem konieczność zmiany zaskarżonego orzeczenia przez Sąd Odwoławczy w punkcie 1 tylko o tyle, że Sąd ten stwierdził, iż brat F. G. również nabył wprost udział w spadku po Z. G. (art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc).

Ponieważ z treści art. 644 kpc wynika, że tylko w sytuacji, gdy złożono oświadczenie o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza, a inwentarz nie był przedtem sporządzony – sąd ma obowiązek wydać postanowienie o sporządzeniu spisu inwentarza (i zlecić jego wykonanie komornikowi), a w niniejszej sprawie taka okoliczność już nie zachodziła, Sąd II instancji zmienił zaskarżone postanowienie w punkcie 2 w ten sposób, że ten punkt uchylił.

Na marginesie należy tylko wskazać, iż Sąd nie może w postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku zawrzeć klauzuli o udostępnieniu przez banki kont bankowych i wypłaty spadkobiercom zgromadzonych kwot, gdyż żaden przepis prawa nie daje mu takiego upoważnienia.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono zgodnie z regułą określoną w art. 520 § 1 kpc.